

2009 wordt het Jaar van de Visdief

Scholekster blijft aandacht vragen ook in 2009

Vogelbescherming en SOVON hadden 2008 uitgeroepen tot het 'Jaar van de Scholekster' om een actueel beeld te verkrijgen van de Nederlandse broedpopulatie van deze almaar zeldzamer wordende soort. Maar één jaar is eigenlijk te kort. Afgelopen voorjaar hebben velen al broedparen geïnventariseerd en aan ons doorgegeven. Om van nog meer gebieden gegevens te krijgen organiseren we van 2-3 mei een weekendtelling. We hopen veel 'witte vlekken' als nog te kunnen inkleuren. Daarbij hebben we jouw hulp nodig. Noteer het in je agenda en claim je kilometerhok(ken)!

Broedvogelonderzoek gaat ook door

Wist je dat Scholeksters 43 jaar kunnen worden? Dat is ouder dan Wulp (32 jaar), Kievit (24 jaar), Tureluur (20 jaar), Grutto (19 jaar) en Veldleeuwrik (10 jaar). Langlevende soorten produceren weinig jongen: 'Lukt het dit jaar niet dan lukt het volgend jaar misschien wel'. Dit betekent wel dat langlevende soorten zich niet snel kunnen herstellen na een populatiecrash en dat het moeilijk is om in één jaar voldoende gegevens te krijgen over het broedsucces. Daarom gaat het onderzoek door. Je helpt ons met twee aanvullende bezoeken - tijdens de jongenfase - aan een gebied waar je eerder in het jaar de broedvogeldichtheid inventariseerde.

Kijk voor informatie op www.jaarvandescholekster.nl

Inmiddels is het een goede traditie van SOVON om in samenwerking met Vogelbescherming Nederland een bepaalde vogelsoort een jaar lang extra aandacht te geven. Doel is om informatie in te winnen die bij reguliere inventarisaties onvoldoende boven tafel komt, en die zowel door veldwerk van ervaren als minder ervaren vogelaars verzameld kan worden. Voorgaande jaren stonden o.a. Veldleeuwrik (2005), Tapuit (2006), Nachtzwaluw (2007) en Scholekster (2008) in de schijnwerpers. In 2009 valt de eer te beurt aan de Visdief: een leuke en aansprekende soort, die goed bekend is bij veel vogelaars, die in grote delen van ons land voorkomt en waaraan van alles te onderzoeken valt. Bovendien past de Visdief goed in de onlangs gestarte kustcampagne van Vogelbescherming.

Eén van de doelstellingen van het Jaar van de Visdief is een volledige inventarisatie van broedende Visdieven in ons land. Ofschoon de belangrijke gebieden in de Delta, het IJsselmeer en Waddenzee elk jaar al met de kolonievogeltellingen goed worden afgedekt, ontbreekt met name uit het binnenland een 100% volledig overzicht waar zich kolonies bevinden. In stedelijk gebied gaat het zelfs deels om vogels die op daken broeden en lang niet altijd door vogelaars worden ontdekt. Hoeveel dakbroeders er zijn, en waar ze zitten is niet overal bekend. Het zijn dan ook vooral deze binnenland-kolonies die we in 2009 extra aandacht willen geven: opletten dus op industrieterreinen, kijk uit naar rondvliegende Visdieven met vis in de snavel!

De tellers van bestaande kolonies willen we vragen beter in de gaten te houden wanneer zich de meeste Visdieven in de kolonie bevinden. Een periodiek bezoek (bijv. eens in de 10 of 14 dagen moet opheldering verschaffen over de bezettingsgraad van de kolonie gedurende het broedseizoen. Bezoeken later in het seizoen kunnen we tegelijk gebruiken om het broedsucces vast te stellen; iets dat we nu al plaatselijk in de Waddenzee doen via het reproductiemeetnet, maar waarvan we graag een vollediger overzicht willen hebben zodat we de gegevens van de Waddenzee in een betere context kunnen plaatsen. Er zal een speciale instructie worden geschreven om de extra bezoeken aan kolonies zonder verstoring te doen verlopen. Dit onderdeel is vooral voor de wat meer ervaren waarnemers bedoeld die ook nu al meedoen met het tellen van Visdieven.

Daarnaast willen we de aankomst en vertrek van Visdieven in voor- en najaar volgen door

waarnemers op te roepen hun eerste en laatste waarnemingen via internet door te geven. We werken daarbij samen met www.natuurkalender.nl, www.waarneming.nl en www.trektellen.nl, zodat dubbele invoer onnodig is en we een groot aantal geïnteresseerden bereiken. Via kaartbeelden willen we laten zien hoe de vogels zich in het voorjaar door het land verspreiden en hoe ze in het najaar weer het veld ruimen.

Naast extra veldwerk gaan we samen met Vogelbescherming zoveel mogelijk aandacht voor deze mooie soort vragen in de diverse media: waar zitten ze, wat voor eisen stellen ze aan hun omgeving, waarom broeden ze op daken, wat moet er gebeuren voor een optimale bescherming? Het verhaal van de trekwegen (flyways) laat zich prachtig aan de hand van de Visdief illustreren. We onderzoeken samen met het Vogeltrekstation nog mogelijkheden ook ringen en terugmeldingen van geringde Visdieven in het project te betrekken. Vogelbescherming zal in haar lopende kustcampagne extra aandacht geven aan de Visdief.

Als centraal infopunt is er een website, nu al in de lucht, waar alles over de Visdief bijeen staat en waar waarnemingen ingevoerd kunnen worden: www.jaarvandevisdief.nl. Verspreiding en trends zijn uiteraard ook te bekijken via de soortpagina op www.sovon.nl. Hou voor actuele informatie en specifieke instructies www.jaarvandevisdief.nl de komende maanden in de gaten.

Voor het melden van en informatie over het tellen van visdiefkolonies kunt u een mail sturen naar visdief@sovon.nl of naar de DC van het betreffende district (zie adressen elders in deze SOVON-Nieuws).

Joost van Bruggen & Harvey van Diek